

Utrecht, 25 september 2025

Geachte kamerleden,

Op 16 september presenteerde het demissionaire kabinet de Miljoenennota 2026 met de woorden van de Koning *‘Mensen willen een inkomen waarmee ze het einde van de maand halen.... Iedereen wil kunnen rekenen op goede en toegankelijke zorg en op een sociaal vangnet als het leven even tegenzit’*.

Voor mensen met een laag inkomen is dit een droom die ver weg is en met deze miljoenennota niet veel dichterbij komt. Hun werkelijkheid is rauw. Zij kunnen niet voorzien in basisbehoeftes zoals dagelijkse boodschappen, voldoende gezond eten en meedoen. Laat staan naar de tandarts of dokter gaan als het nodig is, medicijnen betalen, bijles voor je kind als hij of zij niet kan meekomen op school. Dat merken wij elke dag in de praktijk, en zien we bijvoorbeeld bij de noodhulpbureau's¹. Het SCP en CBS² toonden aan dat de situatie van burgers in armoede zich verdiept en schrijnender wordt. De kinderombudsman gaf gisteren aan dat de situatie van kinderen die opgroeien in armoede de afgelopen tien jaar nauwelijks is verbeterd³.

Daarom roepen wij u als Landelijke Armoedecoalitie⁴ op: ‘maak het verschil bij de begrotingsbehandeling en kies voor bestaanszekerheid voor mensen met een laag inkomen’.

- ➔ **Verhoog het minimumloon en gekoppeld daaraan de uitkeringen**, conform het advies van de Commissie Sociaal Minimum⁵.
- ➔ Zorg dat **het Noodfonds energie deze winter al open gaat, en toegankelijker wordt** zodat alle mensen die het nodig hebben het makkelijk kunnen aanvragen. Uit een onderzoek van TNO⁶ blijkt dat naar verwachting dit jaar 550.000 tot 640.000 huishoudens te maken krijgen met energiearmoede. Deze mensen kunnen niet nog een jaar wachten. De winter komt er nú aan.
- ➔ Zorg voor **toegankelijke gezondheidszorg** voor mensen met laag inkomen, door:
 - De eigen bijdrage voor minima te maximeren;
 - Het verplichte eigen risico in de zorgverzekeringswet af te schaffen;
 - Het basispakket te verruimen met mondzorg, fysiotherapie en kraamzorg om uitstel en het mijden van zorg en daardoor oplopende zorgkosten te voorkomen.
- ➔ **Behoud de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid.**
- ➔ **Hou woonlasten betaalbaar.**
 - Zorg ervoor dat mensen niet meer dan 30% van hun minimum kwijt zijn aan huur.
 - Schaf de kostendelersnorm af.
 - En trek de huurtoeslag voor jongeren gelijk met die voor andere leeftijdsgroepen.

1 Het afgelopen half jaar gaven de Noodhulpbureau's van SUNN 6 miljoen euro uit aan noodhulp. Bijna 25% hiervan ging naar mondzorg en andere medische kosten. Andere grote posten zijn: levensonderhoud, woninginrichting, huishoudelijke apparatuur en schulden.

2 <https://www.cpb.nl/de-armoede-intensiteit-een-raming-van-de-diepte-van-armoede>

3 <https://www.kinderombudsman.nl/publicaties/opgroeien-in-onzekerheid>

4 De Landelijke Armoedecoalitie is een netwerk van landelijke partijen die zich vinden in het gezamenlijke doel om armoede en schulden aan te pakken. Zie onderaan deze brief wie aangesloten zijn.

5 <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/30/een-zeker-bestaan-rapport-i-commissie-sociaal-minimum>.

6 <https://publications.tno.nl/publication/34644576/pbrUJucX/TNO-2025-R11172.pdf>

Koopkracht verbetert, maar onvoldoende om van rond te kunnen komen

Met deze miljoenennota stijgt voor veel mensen de koopkracht. Maar niet voor iedereen. Mensen met een minimumloon die minder dan 40 uur per week werken gaan erop achteruit, berekende hr- en salarisdienstverlener [Youforce](#). Ook betekent een stijging van de koopkracht niet dat mensen met een laag inkomen rond kunnen komen. Het effect is dat zij **minder tekort komen aan het einde van de maand**. Voor mensen met schulden is het realiseren van bestaanszekerheid niet voldoende. Zij hebben geen aflossingscapaciteit. Inmiddels gaat de helft van de schuldregelingen met een 0-aanbod naar schuldeisers. Deze ruim 700.000 huishoudens met problematische schulden komen er niet uit, door druk van schulden uit het verleden. Heel vaak ontstaan deze schulden doordat de toegang tot voorliggende voorzieningen ontoegankelijk is: 60% van de mensen in de bijstand maakt onvoldoende gebruik van de regelingen die er zijn.⁷ Er zijn veel te veel regelingen en loketten (bureaucratische drempels) terwijl het minimum inkomen of uitkering voldoende zou moeten zijn.

➔ **Versimpel** daarom het systeem van toeslagen en inkomensondersteunende regelingen.

Groep mensen in armoede is groter dan de cijfers melden

Tot slot wijzen wij u erop dat de groep mensen die met armoede te maken heeft groter is dan wordt aangegeven. In de nieuwe armoededefinitie is het hebben van schulden niet meegerekend. Terwijl het percentage problematische schulden de afgelopen jaren is toegenomen van 7,7% in 2021 naar 8,9% in 2025⁸. Ook vallen mensen met hoge zorgkosten evenals mensen die dak- en thuisloos zijn buiten de berekeningen. In werkelijkheid leven er dus veel meer mensen in een financieel (zeer) kwetsbare positie. Veel meer mensen dan de cijfers laten zien.

Dat de armoede zich ook nog verdiept betekent ook nog eens dat het bijna onmogelijk is uit deze situatie te komen. Dat is niet alleen een persoonlijke tragedie, het is ook maatschappelijk zeer onverstandig om deze situatie te laten voortduren zoals o.a. is aangetoond met het IBO onderzoek⁹.

U kunt het verschil maken door bij de begroting te werken aan bestaanszekerheid en daarmee een gezonde basis neerleggen voor mensen bij wie het leven tegenzit.

Hartelijke groet,

Jan van Leijenhorst

Voorzitter Landelijke Armoedecoalitie

De kenniscentra Movisie, Nibud en NVVK ondersteunen de Armoedecoalitie inhoudelijk met kennis over wat werkt bij een effectieve aanpak van armoede en schulden.

kennis en aanpak van sociale vraagstukken

nvvk
financiële hulpverleners

7 [Onbenut recht: het niet-gebruik van huur- en zorgtoeslag en het kindgebonden budget | CPB Website](#)

8 <https://schuldenplatform.nl/meer-nederlanders-in-schuldsanering-na-daling/>

9 <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/06/27/hoge-maatschappelijke-kosten-van-schulden-vragen-om-stevige-aanpak>